

Viyoga vyenye sumu kali nchini Uswidi!

- Usichague viyoga vinavyofanana na vyovyote vilivyo kwenye brosha hii!
- Chagua viyoga ambayo unavitambua tu!
- Usivionje! Hata viyoga vyenye sumu ni vitamu!
- Waruhusu watu wazima wenye ujuzi wa viyoga wavisafishe!
- Nunua kitabu cha kisasa cha viyoga!

Kiyoga cha aina ya Fly agaric

Amanita muscaria

Kikungu cha kiyoga hiki ni 10–25. Rangi ya kikungu cha kiyoga hutofautiana kutoka nyekundu angavu hadi nyekundu ya haffu ya rangi ya machungwa. Madoa ni meupe. Shina lina pete Shina lina pete kubwa, na sehemu ya chini ya bua imevimba. Hukua katika misitu yenye miti ya majani na misonobari.

Aina hizi tatu zina kikungu cha kiyoga chenye madoa. Lakini madoa yanaweza kutoka kwa urahisi, na kuacha machache pekee au kutoka yote.

Kiyoga cha aina ya Brown fly agaric

Amanita muscaria var. regalis

Kikungu cha kiyoga cha hudhurungi hadi manjano ni sm 10–20 na ina madoa meupe ya manjano. Shina lina pete tofauti, na sehemu ya chini ya bua imevimba. Hukua katika misitu yenye miti mirefu.

Kiyoga cha aina ya Panther

Amanita pantherina

Kikungu cha kiyoga hiki ni sm 5–12 na kina rangi ya kahawia. Madoa ni meupe na hakuna pete kwenye shina kila wakati. Sehemu ya chini ya shina imevimba. Inakua katika misitu ya miti mirefu na mbuga, wakati mwingine pia katika misitu ya msonobari.

Madhara na dalili za sumu

Viyoga hivi vyote vina sumu ambayo huharibu mfumo wa neva. Kuhisi kizunguzungu, kuchanganyikiwa, wasiwasi, kupungua kwa kiwango cha ufahamu na maumivu ya tumbo yanaweza kuwepo. Wakati mwingine pia hisia ya kuwa mgonjwa na kutapika.

Unawezaje kupata maelezo zaidi kuhusu viyoga?

- Jiandikishe kwenye kozi au safari ya kuchunguza viyoga. Mashirika ya elimu na jumuiya za viyoga hupanga kozi na matembezi ya uchunguzi.
- Tovuti muhimu: www.svampkonsulent.se • www.svampguiden.com

112

Piga simu kwa 112 (huduma ya saa 24) iwapo kuna tukio la dharura la sumu na uombe kupata Maelezo kuhusu Sumu. Piga simu kwa 010-456 6700 kuhusu visa visivyo vya dharura • www.gic.se

Kiyoga cha aina ya Destroying angel

Amanita virosa

Kiyoga chote ni cheupe. Kikungu cha uyoga ni sm 5–12. Kawaida shina huwa na pete, lakini wakati mwingine haina. Kikiwa kibichi huonekana kama mayai. Sehemu ya chini ya shina, ambayo kwa kawaida huwa ndani ya kuvumwani, imevimba. Kiyoga hiki cha aina ya Destroying angel hukua katika misitu ya misonobari na misitu ya beech.

Madhara na dalili za sumu

Sumu hiyo inaharibu ini. Dalili zake zinajumuisha kuhara majimaji, hisia ya kuwa mgonjwa na kutapika ambayo huanza saa nyingi baada ya kula uyoga. Inaweza kusababisha madhara makubwa kwa ini. Sumu hii inaweza kusababisha kifo.

Kiyoga cha aina ya Death cap

Amanita phalloides

Kikungu cha kiyoga hiki ni sm 5–12. Rangi ya kikungu cha kiyoga hiki hutofautiana sana, kutoka nyeupe kabisa hadi kijani au rangi ya kijivu na kahawia. Yavuyavu ni nyeupe. Shina ina pete nyembamba, lakini sio kila wakati. Sehemu ya chini ya shina imevimba. Kikungu cha kiyoga hiki cha aina ya Death cap hukua katika misitu yenye miti mirefu, misitu iliyochanganyika (miti yenye majani na misonobari inayokua pamoja) na kwenye makonde yenye beech, mwaloni na hazel.

Madhara na dalili za sumu

Ina sumu sawa kama ile ya destroying angel. Dalili sawa na pia inasababisha kifo – angalia hapo juu.

Kiyoga cha aina ya Deadly webcap

Cortinarius rubellus (*C. speciosissimus*)

Kikungu cha kiyoga hiki ni sm 4–8. Kiyoga kizima ni rangi ya kahawia nyekundu hadi hudhurungi ya manjano. Kawaida kikungu cha kiyoga hiki kina umbo la pia, lakini sio kila wakati. Hukua katika misitu ya misonobari na misitu ya beech. Fool's webcap (*C. orellanus*) ni aina ya spishi inayofanana ambayo ina sumu sawa. Hukua katika misitu yenye miti mirefu yenye mwaloni, beech na hazel.

Madhara na dalili za sumu:

Sumu hiyo huharibu figo na inaweza kuziharibu kabisa. Dalili za sumu hazionekani hadi siku kadhaa baada ya kula kiyoga. Dalili zinajumuisha kuhisi kiu, kuuma kwa misuli, mkojo kuongezeka au kupungua. Sumu inaweza kusababisha matibabu ya muda mrefu ya kusafisha damu na katika baadhi ya matukio hata ubandikizaji wa figo.

Kiyoga cha aina ya False morel

Gyromitra esculenta

False morel ni kundi tofauti kabisa la viyoga. Kikungu cha kiyoga hiki ni sm 4–12, rangi ya kahawia na umbo la ubongo. Shina hutofautiana kwa rangi na rangi ya kijivu nyepesi, kahawia au rangi ya zambarau iliyofifia. False morel hukua wakati wa majira ya kuchipua kutoka Aprili hadi Juni katika misitu ya misonobari yenye mchanga, iwe na majani, kwa kawaida kando ya barabara za misitu, karibu na mashina yaliyong'olewa au katika maeneo yaliyokatwa.

Madhara na dalili za sumu

Sumu hiyo huharibu mfumo wa neva na inaweza pia kuharibu seli za damu na ini. Dalili ni kuhisi kizunguzungu, kuona vitu viwili-viwili na usemi unaokokota. Hisia ya kuwa mgonjwa na maumivu ya tumbo pia ni dalili zinazowezekana.

Giftinformationscentralen

SWEDISH POISONS INFORMATION CENTRE